

Sygn. akt VIII U 1039/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Graul

Protokolant: Dorota Laszczuk

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2013 r. w Gdańsku

sprawy B. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołań B. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 7 maja 2013r. nr (...) i z dnia 7 czerwca 2013 r. nr (...)

oddala odwołania

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 1039/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 maja 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu B. B. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, że Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 9 kwietnia 2013 roku stwierdził, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy od 22 stycznia 2013 roku do 30 kwietnia 2014 roku. Nadto, organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie posiada 5-letniego okresu zatrudnienia w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy oraz w ostatnim dziesięcioleciu od daty złożenia wniosku o rentę, a jedynie 3 lata, 1 miesiąc i 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy podał również, iż ubezpieczony nie wykazał co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a jedynie 19 lat, 6 miesięcy i 29 dni.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony B. B., domagając się przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wskazał, iż decyzja ta jest dla niego krzywdząca. Nadto, ubezpieczony powołał się na przepis art. 5 k.c., wskazując, iż zaskarżona decyzja jest niezgodna z zasadami współżycia społecznego, a on jest osobą schorowaną i uznaną przez Lekarza Orzecznika ZUS za całkowicie niezdolnego do pracy od 22 stycznia 2013 roku do 30 kwietnia 2014 roku.

Decyzją z dnia 7 czerwca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu B. B. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 5 czerwca

2013 roku stwierdziła, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy oraz całkowicie niezdolny do samodzielnej egzystencji do 30 czerwca 2015 roku. Za datę powstania całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji organ rentowy uznał dzień 22 stycznia 2013 roku. Nadto, organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie posiada 5-letniego okresu zatrudnienia w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy oraz w ostatnim dziesięcioleciu od daty złożenia wniosku o rentę, a jedynie 3 lata, 1 miesiąc i 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy podał również, iż ubezpieczony nie wykazał co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a jedynie 19 lat, 9 miesięcy i 29 dni. Do stażu pracy ubezpieczonego organ rentowy nie zaliczył okresu zatrudnienia w P. od 22 grudnia 1988 roku do 28 lutego 1989 roku, bowiem w aktach rentowych znajduje się jedynie umowa.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony B. B. domagał się powołania biegłego na okoliczność stwierdzenia, czy orzeczona niezdolność do pracy nie powstała wcześniej niż w dniu, który ustaliła Komisja Lekarska ZUS.

W odpowiedzi na odwołania pozwany organ rentowy wniósł o ich oddalenie. Organ rentowy powtórzył, iż za datę powstania całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji uznał dzień 22 stycznia 2013 roku oraz, iż ubezpieczony nie posiada 5-letniego okresu zatrudnienia w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy oraz w ostatnim dziesięcioleciu od daty złożenia wniosku o rentę, a jedynie 3 lata, 1 miesiąc i 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Zarządzeniem z dnia 23 lipca 2013 roku sprawy z odwołań od obydwu decyzji połączono celem ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony B. B. urodził się w dniu (...).

Niesporne.

Ubezpieczony zatrudnił się po raz pierwszy 18 lipca 197r. i podlegał ubezpieczeniom społecznym z przerwami do 11 kwietnia 1995r. Po tym dniu nastąpiła długoletnia przerwa w ubezpieczeniu społecznym B. B..

W okresach od 14 sierpnia 2002 roku do 31 marca 2003 roku, od 14 kwietnia 2004 roku do 11 lipca 2004 roku, od 4 września 2004 roku do 26 października 2004 roku, od 20 lutego 2005 roku do 19 kwietnia 2005 roku, od 14 czerwca 2005 roku do 23 lipca 2005 roku ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej.

W okresie od 1 kwietnia 2003 roku do 13 kwietnia 2004 roku ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę.

W okresach od 12 lipca 2004 roku do 3 września 2004 roku, od 27 października 2004 roku do 20 lutego 2005 roku, od 20 kwietnia 2005 roku do 13 czerwca 2005 roku oraz od 1 sierpnia 2012 roku do 30 listopada 2012 roku ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu umów zlecenia.

Dowód: raport z analizy konta – k. 41 i 51 akt ubezpieczeniowych, świadectwo pracy – k. 9 akt ubezpieczeniowych, lista wypłat z bezosobówki – k. 11 akt ubezpieczeniowych, zaświadczenia – k. 12, 13, 16 akt ubezpieczeniowych, poświadczenia dla celów świadczeń emerytalno – rentowych – k. 21 – 22 ,27, 29, 31 akt ubezpieczeniowych.

W dniu 29 marca 2013 roku ubezpieczony złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Lekarz Orzecznik ZUS rozpoznał u ubezpieczonego udar niedokrwienny lewej półkuli mózgu w dniu 22 stycznia 2013 roku, niedowład połowiczny prawostronny, afazję mieszaną, cechy zespołu czołowego, nadciśnienie tętnicze, obustronną okluzję tętnic szyjnych wewnętrznych, zawał mięśnia sercowego (...) w dniu 25 stycznia 2013 roku. Lekarz

Orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 9 kwietnia 2013 roku stwierdził, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy do dnia 30 kwietnia 2014 roku, przy czym jako datę powstania całkowitej niezdolności wskazał datę zdarzenia medycznego, tj. dzień 22 stycznia 2013 roku.

Ubezpieczony wniósł sprzeciw od powyższego orzeczenia do Komisji Lekarskiej ZUS, w wyniku czego został poddany badaniu przez Komisję Lekarską ZUS, która po jego przeprowadzeniu orzeczeniem z dnia 5 czerwca 2013 roku stwierdziła, iż ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy oraz niezdolny do samodzielnej egzystencji do dnia 30 czerwca 2015 roku, przy czym jako datę powstania całkowitej niezdolności oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji również wskazała dzień 22 stycznia 2013 roku.

Decyzjami z dnia 7 maja 2013 roku oraz z dnia 7 czerwca 2013 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Dowód: wniosek – k. 1 – 2 akt ubezpieczeniowych, orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS – k. 40 akt ubezpieczeniowych, opinia lekarska – k. 2 dokumentacji medycznej ZUS, sprzeciw – k. 3 dokumentacji medycznej ZUS, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS – k. 49 akt ubezpieczeniowych, decyzje – k. 42, 52 akt ubezpieczeniowych.

Orzeczeniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 11 kwietnia 2013 roku ubezpieczony został zaliczony do znacznego stopnia niepełnosprawności, z przyczyną niepełnosprawności o symbolu 10-N 07-S. Orzeczenie wydano do 30 kwietnia 2015 roku. Niepełnosprawność istnieje od grudnia 2001 roku, natomiast ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 8 marca 2013 roku.

Dowód: kserokopia orzeczenia – karta nienumerowana w dokumentacji lekarskiej ubezpieczonego.

Ubezpieczony wykazał łącznie 19 lat, 6 miesięcy i 29 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym nie wykazał 5-letniego okresu zatrudnienia w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem całkowitej niezdolności do pracy (22 stycznia 2003 roku – 22 stycznia 2013 roku) oraz w ostatnim dziesięcioleciu od daty złożenia wniosku o rentę (28 marca 2003 roku – 29 marca 2013 roku), a jedynie 3 lata, 1 miesiąc i 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Dowód: karty przebiegu zatrudnienia – k. 41, 51 akt ubezpieczeniowych.

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach ubezpieczeniowych i dokumentacji lekarskiej ZUS, bowiem żadna ze stron postępowania nie kwestionowała ich rzetelności i autentyczności. Brak było zatem, w ocenie Sądu, przesłanek, by odmówić im przymiotu wiarygodności.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie ubezpieczonego B. B. nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl przepisu art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub nie później niż 18 miesięcy od ich ustania.

Zgodnie z przepisem art. 58 ust. 1 pkt 5 cytowanej ustawy, warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat – jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej (ust. 2 art. 58 ustawy).

Przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. (ust. 4 art. 58 ww. ustawy).

W niniejszej sprawie, jak ustalono, ubezpieczony nie posiada 5-letniego okresu zatrudnienia w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem całkowitej niezdolności do pracy (22 stycznia 2003 roku – 22 stycznia 2013 roku) oraz w ostatnim dziesięcioleciu od daty złożenia wniosku o rentę (28 marca 2003 roku – 29 marca 2013 roku), bowiem wykazał jedynie 3 lata, 1 miesiąc i 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Ubezpieczony nie spełnia zatem przesłanki wymienionej w przepisie art. 57 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej.

Nadto, w związku z faktem, iż ubezpieczony wykazał łącznie jedynie 19 lat, 6 miesięcy i 29 dni okresów składkowych i nieskładkowych, nie ma zastosowania do niego także cytowany przepis art. 58 ust. 4 ustawy emerytalnej, bowiem nie wykazał 30 lat okresów składkowych.

Tym samym – jeśli brać pod uwagę niekwestionowaną przez strony datę powstania całkowitej niezdolności do pracy w dniu 22 stycznia 2013r., tj. dzień doznania udaru niedokrwiennego lewej półkuli mózgu z niedowładem – należy uznać, iż ubezpieczony nie spełnił warunków do przyznania renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Powyższej konstatacji nie zmienia także ewentualne uznanie nieuwzględnionego przez ZUS okresu od 22 grudnia 1988r. do 28 lutego 1989r., bowiem dotyczy to okresu należącego do innego dziesięciolecia niż wzięte pod uwagę.

Jeśli rozważać prawo ubezpieczonego do renty przy ewentualnym uwzględnieniu wcześniejszej daty powstania częściowej niezdolności do pracy, należy stwierdzić, iż pozwanemu nie udało się ustalić daty powstania częściowej niezdolności do pracy.

Podkreślić należy, iż z pełnomocnik ubezpieczonego wskazywał ewentualnie na grudzień 2001r. (k. 49) kiedy to ubezpieczony uległ wypadkowi nie będąc zatrudnionym. Z dokumentacji dołączonej do akt sprawy wynika, iż ubezpieczony został przyjęty do szpitala z tego powodu w dniu 13 grudnia 2001r. (k. 18 akt sądowych) , nie została natomiast dołączona żadna dokumentacja, w oparciu o którą można by ustalić wcześniejsze leczenie ubezpieczonego. Jeśli by zatem hipotetycznie przyjąć datę 13 grudnia 2001r. jako datę powstania częściowej niezdolności do pracy (pomimo, iż ubezpieczony w tym czasie nie występował o rentę i okresowo w późniejszych latach pracował) , to w dziesięcioleciu liczonym wstecz od dnia 13 grudnia 2001 (tj do 13 grudnia 1991r.) ubezpieczony wykazał by jedynie 1 miesiąc i 19 dni okresów składkowych, nadto niezdolność powstałaby po upływie 18 miesięcy od ostatniego przed tą datą okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, które miało miejsce od dnia 11 stycznia 1995r. do 11 kwietnia 1995r.

Powyższej konstatacji nie zmienia także ewentualne uznanie nieuwzględnionego przez ZUS okresu od 22 grudnia 1988r. do 28 lutego 1989r., bowiem okres ten wynosi jedynie 2 miesiące i 2 dni i nie ma wpływu na dokonane ustalenia w zakresie spełnienia warunków do renty.

Sąd uznał zatem za bezprzedmiotowe rozstrzygnięcie kwestii czy data wskazana przez pełnomocnika jest faktycznie datą powstania częściowej niezdolności do pracy ubezpieczonego, bowiem nawet podzielenie takiego stanowiska nie dałoby ubezpieczonemu prawa do renty. Ustalenie tej kwestii nie mogło bowiem w jakikolwiek sposób wpłynąć na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

W konkluzji, Sąd, na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego, uznał, iż ubezpieczony nie posiada 5-letniego okresu zatrudnienia w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem całkowitej niezdolności do pracy oraz w ostatnim dziesięcioleciu od daty złożenia wniosku o rentę, nie wykazałby także wymaganego okresu zatrudnienia z ustaleniem wskazywanej przez pełnomocnika daty powstania częściowej niezdolności do pracy, nie spełnia zatem, i nie spełniłby, warunków do przyznania prawa do świadczenia rentowego, co skutkuje uznaniem jego odwołań za bezzasadne.

Odnosząc się do powołanej przez ubezpieczoną w odwołaniu klauzuli zasad współżycia społecznego, Sąd wskazuje, iż podziela w całości pogląd Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, wyrażony w wyroku z dnia 13 lutego 2013 roku, w sprawie prowadzonej pod sygn. akt III AUa 1860/12, LEX nr 1286503, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych art. 5 k.c. - nie ma zastosowania, zaś materialnoprawną podstawą świadczeń emerytalno-rentowych mogą być tylko przepisy prawa, a nie zasady współżycia społecznego. Do złagodzenia rygorów prawa ubezpieczeń społecznych nie stosuje się ani art. 5 k.c., ani art. 8 k.p. Przepisy te mają charakter przepisów prawa publicznego. Rygorizm prawa publicznego nie może zaś być łagodzony konstrukcją nadużycia prawa podmiotowego przewidzianą w art. 5 k.c. lub art. 8 k.p. Zatem dochodząc świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie można powoływać się na zasady współżycia społecznego.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz cytowanych wyżej przepisów, Sąd orzekł jak w wyroku.

SSO Magdalena Graul